

M.A. (SANSKRIT) Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April - 2026 (As Per Syllabus Year June-2019)
(Alankarshastra) Aanndavardhankrut Dhvanyalok (Udhhot-1) Dandikrut Kavyadars
(Unmesh-1)(Elective-5)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Explain any two of the following sutras. (14)
- ૧) યોડર્થઃ સહૃદયશ્લાઘ્યઃ કાવ્યાત્મેતિ વ્યવસ્થિતઃ ।
વાચ્યપ્રતીયમાનાઽઽત્રૈ તસ્ય ભેદાવુભૌ સ્મૃતૌ ॥
 - ૨) સરસ્વતી સ્વાદુ તદર્થવસ્તુ નિઃષ્પન્દમાના મહતાં કવીનામ્ ।
અલોકસામાન્યમભિવ્યનક્તિ પરિસ્ફુરન્તં પ્રતિભાવિશેષમ્ ॥
 - ૩) યથા પદાર્થદ્વારેણ વાક્યાર્થઃ સમ્પ્રતીયતે ।
વાચ્યાર્થપૂર્વિકા તદ્વત્પ્રતિપત્તસ્ય વસ્તુનઃ ॥
 - ૪) ઉક્ત્યન્તરેણાશક્યં યત્તચ્ચારુત્વં પ્રકાશયન્ ।
શબ્દો વ્યજ્જકતાં બિભ્રદ્ ધ્વન્યુક્તેર્વિષયી ભવેત્ ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકા સમજાવો. (૧૪)
- Que-2 Explain clearly any two of the following sutras. (14)
- ૧) ઇદમન્થન્તમઃ કૃત્સં જાયેત ભુવનત્રયમ્ ।
યદિ શબ્દાહ્વયં જ્યોતિરાસંસારં ન દીપ્યતે ॥
 - ૨) ગદ્યં પદ્યં ચ મિશ્રં ચ તલ્લિધૈવ વ્યવસ્થિતમ્ ।
પદ્યં ચતુષ્પદી તત્ત્વ વૃત્તં જાતિરિતિ દ્વિધા ॥
 - ૩) શ્લેષઃ પ્રસાદઃ સમતા માધુર્યં સુકુમારતા ।
અર્થવ્યક્તિરુદારત્વમોજઃ કાન્તિસમાધયઃ ॥
 - ૪) નૈસર્ગિકી ચ પ્રતિભા શ્રુતં ચ બહુ નિર્મલમ્ ।
અમન્દશ્ચાભિયોગોડસ્યાઃ કારણં કાવ્યસમ્પદઃ ॥
- પ્રશ્ન-૩ ધ્વન્યાલોકનાં પ્રથમ ઉદ્યોતમાં વર્ણિત વિષયોની વિશદ્ યચ્ચા કરો. (૧૪)
- Que-3 Discuss in detail the topics described in the first Udyota of Dhvanyaloka. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ ધ્વનિવિરોધી મતોની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.
- Que-3 Discuss the opposing views of Dhvani in detail.
- પ્રશ્ન-૪ કાવ્યાદર્શ અનુસાર મહાકાવ્યનાં લક્ષણો વર્ણવો. (૧૪)
- Que-4 Describe the characteristics of epic poetry according to the Kavyadarsh. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ કાવ્યાદર્શ અનુસાર વૈદર્ભી અને ગૌડીમાર્ગની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.
- Que-4 Discuss in detail the Vaidarbhi and Gaudimarga according to the Kavyadarsha.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (૧૪)
- Que-5 Write short note on any two of the following. (14)
- ૧) પ્રતીયમાનઃ અર્થઃ
 - ૨) ભાક્તશબ્દાર્થવિવેચનમ્
 - ૩) કાવ્યશરીરવિવેચનમ્
 - ૪) કાવ્યસ્ય ત્રૈવિધ્યમ્